

# Mødet den 26. Oktober 1916.

---

Fraværende: Jakob Jensen, N. Joh. Laursen, Mik-  
kelsen, Magnus Nielsen og Olesen.

1. (J. N. 32—1916). Skrivelse af 19. Oktober 1916 fra Indenrigsministeriet med **Approbation paa det ny Lønregulativ for Kommunens Embeds- og Bestillingsmænd.**

Toges til Efterretning.

- 2 (J. Nr. 56—1916). Skrivelse af 17. Oktober 1916 fra Indenrigsministeriet med **Stadfæstelse paa de af Byraadet vedtagne Ændringer i Kommunalvedtægtens §§ 35 og 36.**

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 147—1916). Skrivelse af 18. Oktober 1916 fra Indenrigsministeriet med **Samtykke til Kommunens Erhvervelse af Marselisborg Skole** saalydende:

»I Anledning af de med Amtets paategnede Erklæringer af 14. Juli d. A. og 3. d. M. modtagne Andragender fra Aarhus Byraad skulde man efter stedfunden Brevveksling med Undervisningsministeriet til Efterretning og videre fornøden Bekendtgørelse tjenstlig melde, at Indenrigsministeriet herved meddeler Samtykke til, at Aarhus Købstadkommune erhverver Marselisborg Skoles Grund med derpaa staaende Bygninger med Inventar m. v., saaledes at Købstadkom-

munen indfrier den i Ejendommen staaende 1. Prioritet til Sorø Akademi, stor 150000 Kr., og til Indfrielse af de i Ejendommen indestaaende øvrige Prioriteter udreder indtil 25000 Kr. samt betaler de med Købet af Ejendommen forbundne Omkostninger, for saa vidt disse ifølge den afsluttede Overenskomst skal falde Kommunen til Last.

Ministeriet tillader derhos, at Købstadkommunen til Indfrielse af 1. Prioritetslaanet i Ejendommen hos Sorø Akademi optager et Laan, stort 150000 Kr., der forrentes med 4 pCt. aarlig i de første 10 Aar og derefter forrentes og afdrages med en aarlig Ydelse af 5 pCt., hvoraf 4 pCt. af den til enhver Tid skyldige Restgæld er Rente, medens Restbeløbet af Ydelsen afskrives som Afdrag.«

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 22<sup>6</sup>—1916). Skrivelse af 19. Oktober 1916 fra Indenrigsministeriet med **Approbation paa Købekontrakten med Aarhus Dampvadskeri angaaende en Marselisborggrund.**

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 401—1916). Cirkulære af 25. September 1916 fra Indenrigsministeriet angaaende **Søfolks Adgang til at deltage i Rigsdagsvalg.**

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 140—1916). Udskrift af **Besigtigelses- og Ekspropriationskommissionens Forhandlingsprotokol vedrørende Godsbanegaardsanlægget.** 3. Hefte.

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 23<sup>1</sup>—1916). Beretning om **Kødkontrollen og Kvægtorvet** i April Kvartal 1916.

Toges til Efterretning.

8. (J. Nr. 369—1916). Til Erklæring forelaa Fundats

for et af afdøde Grosserer Matzen og Hustru oprettet Legat, ifølge hvilken Byraadet under visse Omstændigheder overtager **Bestyrelsen af Legatet.**

Det vedtoges at erklære, at man intet havde mod Fundatsen at erindre.

9. (J. Nr. 269—1916). Fra Dyrtidsudvalget forelaa følgende Indstilling angaaende **Uddeling af billige Kul til mindre bemidlede:**

»Det i Anledning af Foranstaltninger mod Dyrtiden af Byraadet nedsatte Udvalg har vedtaget at indstille til Byraadet, at der uddeles 10 Hektoliter Kul og Kokes til nedsatte Priser (1 Kr. 25 Øre Rabat, til alle enlige Mænd eller Kvinder, hvis Skatteindtægt er under 800 Kr., alle Familier uden Børn, hvis Skatteindtægt er under 1500 Kr., og alle Familier med Børn, hvis Skatteindtægt er under 2500 Kr.

F o r m a n d e n forelagde og gennemgik Indstillingen, hvorefter han bemærkede, at der efter en foreløbig Beregning vilde blive Tale om 10000 Familier, hvoraf de 6700 vilde kunne faa den foreslaaede Rabat af 1 Kr. 25 Øre pr. hl som Følge af Ordningen med Fragtnævnet, medens Udgiften til Rabaten for de øvrige 3300 Familier, ca. 40000 Kr., i Henhold til Dyrtidslovens § 1 skulde fordeles mellem Staten og Kommunen med Halvdelen til hver, saaledes at Kommunes Udgift i den Anledning vilde blive ca. 20000 Kr. Indstillingen var tiltraadt af Budgetudvalget, som dog mente, at Uddelingen af billige Kul kun maatte ske til dem, der svarede personlig Kommuneskat, samt at Fordelingen burde iværksættes gennem Skattekontoret ved et Kuponsystem, idet man gik ud fra, at der ikke maatte udleveres mindre end 1 hl. Hr. Moustén havde forbeholdt sig at tage Stilling i Byraadet.

M o u s t e n syntes, at Kommunen burde have strakt sig noget videre i denne Sag, navnlig da man kun var gaaet med til faa Dyrtidsforanstaltninger, hvorved man ganske vist havde gavnet de store, men ogsaa skadet de mange smaa, som led haardt under Dyrtidens Tryk. Det Kvantum Brændsel, der var Tale om, kostede næsten 300000 Kr. mere, end det vilde have kostet før Krigen, og de, der købte det, kom, selv om de fik en Rabat af 1 Kr. 25 Øre pr. hl, til at betale over 130000 Kr. mere, end de vilde være kommet til før Krigen, medens man i hvert Fald burde have skaffet dem det for samme Pris som tidligere. Det havde man imidlertid ikke villet være med til, saa det nyttede jo ikke at stille Forslag derom, og Taleren skulde ogsaa afholde sig derfra. Det vilde dog være meget muligt, at mange med Indtægter paa omved 2500 Kr. vilde renoncere paa de 12½ Kr., hvilket jo var alt, hvad der blev dem budt, ligesom vel ogsaa mange af dem med ganske smaa Indtægter vilde gaa til Hjælpekassen om Brændselshjælp, fordi de ikke havde Raad til at betale de 35—40 Kr., som 10 hl vilde koste dem. Det vilde sikkert have været bedre, om man havde givet de daarligst stillede en noget større Rabat, selv om Indtægtsgrænsen derved var blevet noget lavere.

M ø l l e r havde troet, at Hr. Mousten vilde have været tilfreds med Forslaget, som dog gennemførte en Ordning, der var bedre end Ordningen i København, hvor kun 50000 Familier kunde faa billige Kul, medens Foranstaltningen her omfattede 10000 Familier, altsaa i Forhold til Indbyggerantallet næsten det dobbelte. I Virkeligheden var det meget trist at tænke paa, at de  $\frac{3}{4}$  af Byens Indbyggere trængte til Støtte af den ene Fjerdedel. Netop fordi man indsaa, at det kunde være

vanskeligt for Folk med meget smaa Indtægter at udrede 35—40 Kr. paa engang, havde man indrettet det saaledes, at der kunde købes 1 hl ad Gangen. Skulde nogen ikke afhente det Kvantum Kul, de kunde faa, havde næppe nogen imod det. Men det var forøvrigt meget tænkeligt, at der mellem Folk med 2000—2500 Kr. i Indtægt fandtes en Del Smaakapitalister, som ikke ønskede at gøre Brug af Rabatten. Det var ordnet saaledes, at ca. 70 Kulhandlere vilde modtage Kuponerne, og Priserne vilde blive for Kul frit tilkøbt og indbragt 3 Kr. 65 Øre, og hvis vedkommende selv afhentede Kullene 20 Øre mindre, for Kokes henholdsvis 2 Kr. 65 Øre og 2 Kr. 45 Øre. Man havde været saa heldig at faa 900 Tons med Fragtnedsættelse, medens alle andre Byer med Undtagelse af Odense slet ingen Kokes kunde faa, fordi der ikke kunde erhverves Udførselstilladelse. I Teorien kunde man nok opstille en bedre Ordning end den foreslaaede, men der kunde næppe findes nogen, som vilde være bedre i Praksis.

Si m o n s e n skulde tildels indrømme, at Højre havde strakt sig noget og vist nogen Imødekommenhed, hvad Taleren vilde takke for, idet han ikke havde troet, at det vilde lykkes at faa Højre med til at give Rabat til 10000 Familier. Taleren og flere andre havde dog hele Tiden været klar over, at ret mange mindre kunde der ikke være Tale om. Uagtet Hr. Moustens Krav langt fra var ubilligt, havde Taleren ikke i Budgetudvalget taget nogen Særstilling, idet han næppe havde turdet haabe, at Byraadets stærkeste Side vilde gaa med til de 10000 Familier. Taleren gik ud fra, at de 10 hl kun skulde gælde til Nytaar, eftersom en Familie selvsagt ikke kunde klare sig Vinteren igennem med dette Kvantum, og at der saa fra

1. Januar atter maatte træffes en Ordning, hvorefter de paagældende Familier i den sidste Del af Vinteren ligeledes kunde gøre Regning paa ved Kommunens Foranstaltning at faa mindst 10 hl med samme Rabat som nu. Selv om Foranstaltningen skulde koste noget mere, betød det ikke noget, idet man hidtil havde brugt Dyrtidsloven meget lemfældigt. I Øjeblikket var Situationen saaledes, at der paa de rigeste — man kunde selv bestemme Grænsen — efter den gældende Lov kunde paaligne endnu 400000 Kr. i Ekstraskat. De store Indtægter var saaledes repræsenteret i Byraadet, at de 400000 Kr. sparedes for de største Skatteydere, saa man kunde med Sandhed sige, at disse Folk havde forstaaet at benytte deres Stemme godt ved sidste Valg. Men beklageligt var det, at man ikke vilde anvende de Penge, Loven stillede til Raadighed, og det ikke mindst, fordi Loven snart skulde revideres, og Smaafolks Modstandere saa kunde sige, at Aarhus Kommune ikke havde brugt de Midler, den kunde have anvendt. Og Forholdet var dobbelt beklageligt, fordi der var god Grund til ved kommunal Foranstaltning at sætte Priserne ned paa de vigtigste Fornødenheder saasom Brød, Kartofler, Brændsel o. s. v. Taleren henstillede, at Grænsen, 2500 Kr. i Skatteindtægt, ikke blev ganske uoverstigelig. Selvfølgelig maatte de Embedsmænd, der skulde have med Sagen at gøre, have en bestemt Grænse at gaa til, men det vilde dog vist være heldigt, om de, hvor der var særlige Forhold til Stede f. Eks mange Børn, kunde gøre Indstilling til Dyrtidsudvalget om Dispensation. Et Tilskud paa 12 Kr. 50 Øre til Vinterbrændsel for en Familie var ikke overvældende stort, men da der var Udsigt

til en Gentagelse ved Nytaarstid, skulde Taleren anbefale Forslaget.

Møller gjorde opmærksom paa, at Foranstaltningen i København skulde gælde til 1. Februar, men her antagelig kun til 1. Januar, saaledes at Befolkningen her ogsaa i den Henseende var gunstigere stillet end i København. Muligvis vilde en Del dog først aftage alle de 10 hl hen i Januar Maaned, men det kunde man vel ikke have noget imod. Taleren skulde oplyse, at Ministeriet regnede med, at Overenskomsten med Reederne vilde blive fornyet, og man havde allerede i Dag maattet opgive, hvor stort et Kvantum Kul til ubemidlede Kommunen ønskede. Der var blevet opgivet 3000 Tons, men det var tvivlsomt, om man fik saa meget, da det hjemsejlede Kvantum skulde fordeles efter Indbyggerantal. Det syntes næsten, som om Hr. Simonsen var ked af, at der ikke blev anvendt flere Penge, uagtet der dog ikke var og blev brugt ikke saa ganske lille et Beløb, og uagtet man vist skulde være lidt forsigtig overfor de store Skatteydere. Den store Kapital var næppe ret stærkt repræsenteret i Byraadet. Forslaget var vedtaget enstemmigt af Dyrtidsudvalget, saa man burde ogsaa i Byraadet samles i Enighed om det og afholde sig fra Kritik.

Christensen oplyste, at man i København gik op til 3000 Kr. i Indtægt og ydede 12 hl, medens man her havde Grænsen ved 2500 Kr, og 10 hl. Taleren tvivlede ikke om, at der ved Fordelingen af Kullene vilde tilfalde Grossererne en Avance, som man vilde komme til at betale. For Kullenes Vedkommende betød Rabatten naturligvis en Nedsættelse, men med Hensyn til Kokes blev Besparelsen paa 10 hl i Virkeligheden kun 2 Kr. 20 Øre i Sammenligning med Prisen

for Gasværkskokes. Antagelig vilde det store Fler-  
tal derfor ogsaa renoncere paa Rabatten og købe  
Kokes gennem Gasværket. Taleren anbefalede, at  
alle, der meldte sig, kunde faa 10 hl uden Hen-  
syn til, om de 5000 Tons strakte til, og at Ku-  
ponerne blev gældende til 1. Februar, hvis nogen  
skulde ønske det. Taleren kunde have ønsket, at  
man var gaaet til et noget større Kvantum for Fa-  
milier med mange Børn, men skulde dog ikke  
stille noget Forslag i saa Henseende.

M a r i a n e T h o m s e n gjorde opmærksom  
paa, at der var mange med meget smaa Indtæg-  
ter, der ingen Skat betalte, og at disse, som dog  
trængte allermest, ingen Del vilde faa i de billige  
Kul. Taleren kendte saaledes ikke saa faa enlige  
Damer med kun 3—400 Kr. i Indtægt, og som  
ikke betalte Skat. Taleren vilde anbefale, at  
disse paa en eller anden Maade ogsaa kom med  
ved Uddelingen af Kuponer, muligvis ved at de  
ansøgte Dyrtidsudvalget derom.

S i m o n s e n skulde indrømme, at der kunde  
være noget berettiget i, at Kuponerne blev gæl-  
dende til 1. Februar, men var, da han gik ud  
fra, at Foranstaltningen blev ført videre efter 1.  
Januar, bange for, at Udstrækningen til 1. Februar  
vilde blive uheldig for nogle af dem, der havde  
haardest Brug for de 10 hl i dette Aar. Taleren  
spurgte, hvem der skulde have Kul og hvem  
Kokes, eller om Kullene og Kokesene skulde for-  
deles forholdsvis, saaledes at hver kunde faa 6 hl  
Kul og 4 hl Kokes. Muligvis vilde Efterspørgse-  
len regulere Forholdet, men det var dog vist bedst  
at træffe en Ordning i Forvejen.

N i e l s J e n s e n oplyste, at Kampmann og  
Herskind for faa Dage siden havde udbudt Kul til  
til 4 Kr. 70 Øre pr. hl. Naar Kullene til de ube-

midlede blev beregnet til 4 Kr. 90 Øre, vilde Grossererne altsaa tjene godt paa dem. Det var blevet oplyst, at 70 Kulhandlere vilde fordele Kullene, men der var intet blevet meddelt om, hvem der skulde oplagre de billige Kul.

Møller hævdede, at der kun blev en højst ubetydelig Avance til Importørerne, nemlig kun 3 à 4 Øre, hvilket jo ikke kunde være mindre. Hr. Christensens Beregning var ikke ganske rigtig, idet Differencen paa 10 hl af de billige Kokes og af samme Kvantum Gasværkskokes blev 3 Kr. og ikke 2 Kr. 20 Øre. Tillige blev de engelske Kokes regnet for bedre end Gasværkets Kokes. Børneantallet betød ikke saa meget med Hensyn til Brændsel, da der skulde lige meget til at opvarme en Stue, enten der var faa eller mange Børn i den. For Fødevarer var Forholdet ganske anderledes. Det var meget rigtigt, at der i København blev ydet 12 hl og her kun 10 hl, men til Gengæld skulde de 12 hl vare i 3 Maaneder, men de 10 hl her kun i 2 Maaneder. Ligeledes var det rigtigt, at Indtægtsgrænsen i København var 3000 Kr., men dette Beløb svarede næppe til mere i København end 2500 Kr. i Aarhus. Med Hensyn til Fordeelingen af Kul og Kokes bemærkede Taleren, at naar der ikke var flere Kokes, maatte Folk tage Kul, da der ikke kunde skaffes flere Kokes, men antagelig vilde de fleste ogsaa foretrække Kul. Det var rigtigt, at Importørerne solgte Kul fra Skib for 4 Kr. 70 Øre, men det svarede ogsaa nøjagtigt til 4 Kr. 90 Øre, naar Kullene blev frit tilkøbt og indbragt. Taleren kunde ganske give Frk. Thomsen Ret i, at en Del med meget smaa Indtægter ikke betalte Skat, men han kunde ikke indse, hvorledes man uden farlige Konsekvenser skulde bære sig ad med at give dem Del i de billige Kul. Maaske

kunde Sagen dog ordnes derved, at de paagældende senere indgav Andragende til Dyrtidsudvalget.

Christensen berigtigede Hr. Møllers Oplysning om, at Kampmann leverede Kul fra Skib for 4 Kr. 70 Øre, derhen, at Kullene tillige blev tilkøbt, men at der blev taget 10 Øre for Indbæring. Man kunde dog næppe sige, at 10 Øre var for meget, naar Kullene skulde uddeles i Smaapartier.

Niels Jensen savnede endnu Oplysning om, hvem der skulde modtage og oplagre de bilige Kul.

Møller oplyste, at Kampmann modtog Kullene og uddelte dem til Forhandlerne.

Mariane Thomsen henstillede at lade enlige Folk med smaa Indtægter, og som ikke betalte Skat, faa Del i Kullene, hvis der kom samlet Henvendelse fra Menighedsplejen og Velgørenhedsselskabet.

Formanden vilde antage, at man kunde bemyndige Dyrtidsudvalget til at give Dispensation baade opad og nedad. Der vilde vist kun blive faa Tilfælde, hvor det vilde blive nødvendigt at fravige Reglerne. Man var ikke kommet til noget Resultat med Hensyn til, om Kuponerne skulde gælde ind i Januar Maaned, men man kunde jo henad Jul se, hvorledes Sagen stod og saa træffe ny Bestemmelse.

Møller bemærkede, at hele Forholdet vilde rette sig, hvis man fik Kul i Januar, hvad Taleren haabede. Taleren kunde godt gaa med til at give Dyrtidsudvalget Bemyndigelse til at dispensere fra Reglerne, ligesom han ogsaa kunde tænke sig at imødekomme en Indstilling fra Menighedsplejen om Kul til Enker, som ikke fik Hjælp af Hjælpekassen.

Niels Jensen gjorde opmærksom paa, at de opgivne Priser gjaldt for renharpede Kul, men at der maatte være en anden Pris for uharpede Kul.

Møller oplyste, at uharpede Kul vistnok kostede 20 Øre mindre end harpede.

Indstillingen vedtoges. Dyrtidsudvalget bemyndigedes til i Undtagelsestilfælde at afvige fra de fastsatte Grænser.

10. (J. Nr. 390—1916). Indstilling fra Sundhedskommissionen om **Indførelse af offentligt Tilsyn med Boliger**, saalydende:

»Af den allervæsentligste Betydning for Befolkningens Sundhed og Velvære, er de Forhold, hvorunder den bor. Dette Spørgsmaal har i de senere Aar rundt om mere og mere tiltrukket sig Opmærksomheden, og der er arbejdet meget dermed i Erkendelsen af, at der tiltrænges en Overvaagen af disse Forhold fra det offentliges Side særlig i Byerne, hvis Udvikling medfører, at Beboelseshusene bliver større og større, mere og mere menneskefyldte, og at store Lejehuse træder i Stedet for mindre Huse, der ejedes og beboedes af en enkelt Familie.

Med Hensyn hertil er der adskillige Steder i andre Lande indført offentligt Tilsyn med Boliger særligt Lejeboliger. Her i Landet har Bevægelsen ikke endnu givet sig Udslag, men i Norge og Sverrig, særligt i sydsvenske Byer, der i mange Forhold ligner vore større Købstæder, er den i rig Udvikling og har antaget sin særlige Form som en vejledende, raadgivende, forebyggende Virksomhed, der sikkert ogsaa vil være den mest attraaværdige her.

I den Henseende skal vi henvise til medfølgende Uddrag af en Beretning om en Rejse, som et Udvalg af Sundhedskommissionen i Fjor

foretog til Malmø og Lund for at studere Boliginspektionen. Sammesteds findes ogsaa Meddelelse om nogle Iagttagelser, som Kommissionen fik Lejlighed til at gøre for nogle Aar siden paa en Rejse for at gøre sig bekendt med hygiejniske Forhold i Gøteborg.

Sundhedskommissionen skal nu foreslaa det ærede Byraad at oprette et Boligtilsyn her i Aarhus, væsentlig efter det Princip, der er fulgt, og i den Aand, i hvilken det udføres i de anførte Byer, eventuelt med de Lempelser, som Forholdene her maatte medføre.

De almindelige Bevæggrunde, som taler for Oprettelsen af Tilsynet, og som har været bestemmende for de anførte skaanske Byer, vil bedst ses af Beretningen, ligeledes vil der i denne findes Beskrivelse af, hvorledes Tilsynet i det enkelte gaar for sig, hvad der tilstræbes, og hvad der kan udrettes derved. Det vil ses, at der kan opnaas betydelige Fordele ogsaa udover det snævrere Tilsyn med Boligerne.

I Slutningen af Beretningen vil man finde anført de Grunde, der kunde tale for at faa et Boligtilsyn af den Art som det beskrevne indført i Aarhus.

I den senere Tid er imidlertid et nyt Forhold kommet til, som gør Indførelsen af den nævnte Institution endnu mere paakrævet,

Der er for Tiden her i Byen som andetsteds en Bolignød, som navnlig mærkes af smaatstiliede Familier, særlig saadanne med mange Børn, og som sikkert vil tiltage i den nærmeste Fremtid. Dette vil mulig medføre, at Værelser og Lejligheder, som egentlig ikke er velegnede til Beboelse, bliver taget i Brug dertil, og det kan maaske blive nødvendigt at stille sig noget lem-

fældigt med Hensyn til Fordringerne til Beboelsesrum. Med andre Ord, en stor Del af Befolkningen og det navnlig Fattigfolk og Familier med mange Børn, der trænger allermost til at leve under sunde Forhold, vil komme til at bo i sundhedsmæssigt uheldige Boliger, f. Eks. i Kældere og i Rum, der fra Begyndelsen ikke ere beregnede til Beboelse, men som under den herskende Nødsstand bliver indrettede dertil. Det kan som sagt blive uundgaaeligt at finde sig i dette, men netop da vil det være af yderste Vigtighed at have nøje Indseende med saadanne Boliger og deres Omgivelser, saa at de i hvert Fald kan indrettes og benyttes saa godt som det efter Omstændighederne vil være muligt.

Tilsynet vil være af stor Betydning saavel med Hensyn til Befolkningens almindelige Sundhedstilstand som under eventuelt optrædende Epidemiforhold. At usunde og vanrøgtede Boliger befordrer smitsomme Sygdommes Udbredelse er vel kendt. Under den betydelige Udbredning af Cerebrospinalmeningitis her i Byen i afvigte Foraar syntes saaledes det Forhold at gøre sig gældende, at de Familier, indenfor hvilke flere Medlemmer blev angrebne — medens Sygdommen ellers i det hele optraadte spredt og enkeltvis — var saadanne, der levede i daarligere fugtige Lejligheder tæt sammenklumpede i enkelte Rum.

Som det er fremhævet i Beretningen, vil det ved gode Raad og Anvisninger til Husejer som til Lejer ofte kunne lykkes at skaffe om ikke ideale saa dog taalelige Forhold selv i mindre gode Boliger.

Vi skal derfor tillade os at anmode det ærede Byraad om at tage under velvillig Overvejelse

at indføre denne Institution, der ikke vil medføre nogen stor Udgift, og som kan være af uberegnelig Værdi for Borgernes Sundhed og Byens Renlighed.«

F o r m a n d e n forelagde Sundhedskommissionens Indstilling, idet han bemærkede, at han nærmest havde tænkt sig den henvist til Budgetudvalget og, saafremt dette gjorde Indstilling, til en 2. Behandling i Byraadet. Skulde Budgetudvalget ikke gøre Indstilling, kunde Sagen tages op ved næste Budgetbehandling. Det var Talerens Overbevisning, at Sagen var af ikke ringe Betydning, og at der nok kunde trænges til et saadant vejledende Tilsyn, som Sundhedskommissionen anbefalede at oprette.

S a m u e l s e n oplyste, at Sagen længe havde været paa Tale i Sundhedskommissionen, og at det havde været Meningen at vente med Indstillingen til Budgetbehandlingen, men at man paa Grund af de ekstraordinære Boligforhold havde besluttet at fremkomme med den nu. Det foreslaaede Tilsyn vilde sikkert have stor Betydning for Byen, og det var jo ikke en politimæssig Undersøgelse, men et vejledende Tilsyn, der tilsigtedes, og som i Lighed med Ordningen i andre Lande, skulde udføres af Damer. Hverken Grundejerne eller Lejerne kunde næppe have noget der imod, da Tilsynet jo kun skulde være raadgivende og vejledende. Taleren havde set Systemet i Virksomhed i Gøteborg og fandt det meget tiltalende og nyttigt, særlig hvor Lejlighederne var smaa og fugtige og derfor hyppigt Arnesteder for Sygdomme. Enkelte Steder var det foreslaaede Tilsyn slaaet sammen med Tuberkulosetilsynet. Udgiften kunde næppe blive ret stor, højst en 3000 Kr. aarlig.

M i k a e l J o h a n s e n bemærkede, at det

snart ikke var morsomt at være Grundejer, og at det var et mærkeligt Tidspunkt at komme med dette Forslag, omtrent samtidig med, at der i Rigsdagen var fremsat Forslag om Nedsættelse af en Boligkommission, der ogsaa skulde behandle lignende Spørgsmaal som det foreliggende. Efter al Sandsynlighed vilde Lovforslaget snart blive vedtaget, hvorefter Kommissionen vilde blive nedsat, og da dens Betænkning skulde være færdig til Nytaar, kunde man nok afvente den, inden man tog Sagen op.

C h r i s t e n s e n vilde anbefale Sundhedskommissionen at lade Samvittigheden sove lidt, da det vist ikke i Øjeblikket vilde være praktisk at undersøge Lejlighederne, eftersom der for Tiden blev beboet Boliger, som var under al Kritik, men som man ikke godt kunde undvære. Iøvrigt kunde man næppe paa den Maade med synderligt Resultat opdrage Folk til at holde deres Lejligheder i Stand. Indstillingen burde henvises til Budgetudvalget, som saa kunde overveje den til Budgetbehandlingen.

F o r m a n d e n havde ogsaa tænkt sig, at den eventuelle Boligkommissions Betænkning kunde komme til at berøre disse Forhold.

S a m u e l s e n kunde godt være enig i at lade Sagen bero en Tid, hvad den jo ogsaa vilde komme til, naar den blev henvist til Budgetudvalget.

Henvistes til Budgetudvalget.

11. (J. Nr. 43—1916). Indstilling fra Udvalget for Bygninger og Inventar om **Salg af Fodfolkskasernens Inventar til Staten** for 25 % af den ansatte Værdi af 51721 Kr. 15 Øre.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 269—1916). Cirkulære af 6. Oktober 1916 fra Købstadforeningens og Københavns Kommu-

nalbestyrelses Udvalg til Fremskaffelse af Kul til de danske Kommuner angaaende Garantien for en optaget Kassekredit til Afholdelse af Udgifterne ved Kommunernes Kulforsyning saalydende:

»Efter at Kommunernes Kulkontor er traadt i Virksomhed, har det været nødvendigt at søge aabnet en Kassekredit for Kontoret.

I den i Aftryk hoslagte Skrivelse af 6. September d. A. har Indenrigsministeriet meddelt, at det er villigt til paa Statens Vegne at paatage sig Garantien for en Kassekredit paa 1½ Million Kroner, under Forudsætning af at de i Kontoret lodtagne Kommuner hæfte for dettes Forpligtelser, og ved den ligeledes i Aftryk hoslagte Skrivelse af 20. September d. A. har Indenrigsministeriet anmodet Udvalget om udtrykkelig at henlede hver enkelt i Kulkontoret lodtagne Kommunes Opmærksomhed paa, at de i Kontoret lodtagne Kommuners Forpligtelser indbefatter Pligt til i enhver Henseende at holde Statskassen skadesløs for nævnte Garanti. Ministeriet har derhos anmodet om Underretning om, at dette var sket.

Idet man i Overensstemmelse med Ministeriets Ønske bringer foranstaaende til den ærede Kommunalbestyrelses Kundskab, anmoder man om, at det medfølgende trykte Eksemplar af nærværende Skrivelse maa blive tilbagesendt med Paategning om, at Kommunalbestyrelsen ikke har noget mod den at erindre.«

Det vedtoges at svare, at man intet har mod Overtagelsen af den ommeldte Garanti at erindre.

13. (J. Nr. 1<sup>25</sup>—1916). Andragende om **Approbat**ion paa **Udstykningsplan** for Matr. 673 af Bygrundene. Anbefaledes.
-